

[Leth Mouritzen.]

stand, som man senere saa det, og som man genfinder i det Lovforslag, vi behandler her i Dag.

Mit Partis Stilling til denne Del af Lovforslaget er den, at det private Byggeri kan opnaa offentlig Støtte, saafremt det vil underkaste sig de samme Vilkaar som det sociale Byggeri. Rettigheder og Pligter maa følges ad. Jeg er udmærket klar over, at det private Byggeri dermed i stor Udstrækning mister Karakteren af at være privat Byggeri, men jeg kan ikke se, hvorledes man skal kunne uddele offentlige Midler til to Sider og sige, at den ene Part skal ikke kontrolleres i samme Udstrækning som den anden.

Vi kan derfor tilslutte os „den gule Betæknings“ Forslag om, at saafremt Kommunernes og de sociale Selskabers Boligproduktion ikke skønnes at ville antage det fornødne Omfang i Løbet af det første Par Aar, kan Indenrigsministeren yde Laan til privat Boligbyggeri. Denne Støttes midlertidige Karakter er da stærkt understreget, men skal ikke forhindre, at der gennemføres Bestemmelser, der sikrer mod Misbrug af enhver Art, og som forebygger, at private Bygherrer efter en kortere, vanskeligere Finansieringsperiode frigør sig for den i Loven indførte Lejekontrol ved at afvikle Statsstøtten. Ejendomme, som er opført med Støtte af den heromhandlede Art, burde overhovedet ikke kunne frigøre sig for det offentliges Kontrol. Statsstøtte vil i modsat Tilfælde kunne forvandles til varigt privat Udbytte, og dette ligger formentlig ganske uden for Lovforslagets Hensigt.

Kapitel 10 om Skattelempelser kan vi tilslutte os, dersom man indarbejder „den gule Betæknings“ Forslag om, at Skattelempelserne kun kan opnaas, saafremt Ejeren af Ejendommen underkaster sig Indenrigsministeriets Lejekontrol. Denne Bestemmelse er formentlig ved et Uheld faldet ud af den højtærede Indenrigsministers Forslag, som jo indeholder Lejekontrol baade i Kapitlet om erhvervsmæssigt Byggeri og i Kapitlet om Laan til Forandring af ældre Ejendomme.

Lovforslagets Afsnit om Laan til Supplering af Udstyret i visse Beboelsesejendomme er stort set det eneste Punkt, hvorpaa den højtærede Indenrigsminister blankt accepterer „den gule Betæknings“. Formaalet er at å jour-føre det under Krigen opførte skrabede Byggeri, der f. Eks. savner Varmtvandsinstallationer, Radiatorer, sædvanligt Badeværelsesudstyr, Forsatsvinduer, Skabe, Trappebelægning o. s. v.

Jeg har to principielle Indvendinger at

rette mod dette Afsnit af Loven. Lovforslagets Bemærkninger, som er sammenfaldende med „den gule Betæknings“, forudsætter, at den Lejeforhøjelse, der vil fremgaa af det lejedes Forbedring, skal overvæltet ensidigt paa Lejerne, samt at de Lejere, der ikke „ønsker at bidrage“ — hvorfor ikke sige: „ikke har økonomisk Evne“? — skal have Tid til at skaffe sig en anden Bolig. De Lejere, der saaledes paa Grund af manglende økonomisk Evne — for anden Grund er jo utænklig; der er ingen Lejere, der har andre Grunde til at modsætte sig varmt Vand eller Fliser i Badeværelset —, skal rykke ud af deres skrabede Boliger, er altsaa henvist til at flytte hen i maaske endnu ringere Lejligheder, hvis man i øvrigt kunde tænke sig, at de i Dag kunde opnaa nogen anden Lejlighed. Men da Hensigten med at modernisere det skrabede Byggeri formentlig i første Række er at gavne dets Beboere og ikke dets Bygherrer, forekommer det mig meningsløst at gennemføre Bestemmelser, der sætter de Mennesker ud, man vil komme til Hjælp. Af denne Grund vil jeg foreslaa, at Laanene ændres til Tilskud eller i hvert Fald til afdragsfri eller rentefri Laan, indtil det Tidspunkt naas, hvor den paa-gældende Ejendom selv kan bære Udgifterne til Supplering af Udstyret.

Min anden Indvending tager Sigte paa Lovforslagets § 60, hvorefter Støtten til Modernisering af skrabede Ejendomme kun kan komme de Ejendomme til gode, som er opført paa Basis af den hittidige Byggestøtte-lovgivning. Jeg kan ganske vist tilslutte mig, at det til Raadighed stillede Beløb — om det just skal være 1 Mill. Kr. som forudsat i Lovforslaget, kan vel diskuteres — først skal anvendes til det, om jeg saa maa sige, sociale skrabede Byggeri. Det er naturligt, at man fra Lovgivningsmagtens Side medvirker til, at det Byggeri, man allerede har støttet, ogsaa kommer i første Række, naar Talen er om Modernisering, ikke mindst, som det paapeges i Bemærkningerne, af Hensyn til Statens Pantessikkerhed for de oprindeligt ydede Laan. Men derudover findes der jo en hel Del skrabet Privatbyggeri — ifølge Sagens Natur et ikke overvældende Antal Lejligheder, fordi de private ikke byggede meget under Krigen —, som er lige saa modent til at undergaa de Forbedringer, der i Lovforslaget er tilsigtet for det sociale Byggeris Vedkommende. Jeg henstiller derfor til Overvejelse, at der gennemføres en lignende Støtte til det private Byggeri, ikke for de private Bygherrers Skyld, men til Gavn for Lejerne i disse Ejendomme, eftersom disse maa kunne gøre Krav paa den